శుభమస్తు

బాలకృష్ణ శతకము.

ఒకటవ తరగతి మొదలు ప్రయిమరిక్లాసువరకు చదువుబాలుర
కత్యంతోపయోగముగా

కంభముపాడు బోర్డు ఎలిమెంటరి స్కూలు
ప్రధానోపాధ్యాయుడు

696/1161

పక్కేపల్లి జగ్గకవిచే రచియింపబడినది.

కొండవీటి చరిత్ర గ్రంథకర్త యగు
మద్దులపల్లి గురుబ్రహ్మముగారిచే సరిచూడబడినది.

నర్సారావుపేట
రాజ్యరమా ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.
1925.

బాలకృష్ణశతకము.

క॥ శ్రీమత్కుంభము పాటిసు
ధామంబున నిలచి భక్తతతి బ్రోచెదవా
సామజవరదుం డెప్పుడు
నీ మహిమ శతకంబు గరుణ నేలును కృష్ణా॥

క౦॥ గజముఖుని నిరంతరమును
గజిబిజి లేకుండ నెపుడు గారుణ్యముతో
త్రిజగంబులనీ శతకము
భజియింపగ జేయుగాత బాగుగ కృష్ణా॥

క౦॥ గురువారణాసి సుచిదం
బరు భక్తిని మదినిలిపి పద్యశతకముఁ
దిరముగ నుడి వెదనదియును
పరమప్రీతిగను జగతి ప్రబలును కృష్ణా

కం॥ నన్నయతిక్కన కవిపో
తన్న ముఖోక్త కవి పెద్దనాదులు కవులై
మున్నుగ వేదశతకము
నెన్నిక నొందువట్లు నీవుగ కృష్ణా

కం॥ చదివిన పెద్దలు బాలురు
ఇది తెలుగు తెలుగటంచు నెంచగ వలదా
చదువగ సులభము నెప్పుడు
చదివిననిందుండునట్టి సరణి కృష్ణా॥

కం॥ తల్లియు దండ్రియు గురువును
నెల్లప్పుడు దేవులనుచు నెరుగుము మదిలో
చెల్లగ వారిని గనవు
డెల్లను పండమిడు వేడ్క నెప్పు కృష్ణా॥

కం॥ నిద్దుర లేచుచు దేవుని
బుద్ధిని నాకిమ్మటంచు బొందగ దేవి
ప్రొద్దంత సేయు పనులను
వృద్ధిని సమకూర్చుమంచు వేడుము కృష్ణా॥

కం॥ ప్రొద్దున లేచియు వాగుల
నొద్దకు జని దేహబాధ నొదలియు వేగ

గ్రక్కియు ముఖమును గడిగియు
జగ్గవిడని వేగ బడికి సాగుము కృ॥ ౮

క॥ తెల్లవారగాను లేచియు
బలుగోమియుముడికెలేని బట్టలతోఁ
చెలువగ దొడగి పలకను
బలపముతీసికొని జనుము బడికిని॥ కృ॥ ౯

క॥ బడినొజ్జల చేచెప్పగ
బహుగ్రంథములెల్ల నుడివి వారిసభక్తిన్
దడయక దండము వెట్టియు
కడువడి పాఠములజదువు గాంతుడతోఁ॥ కృ॥ ౧౦

క॥ బడికిని బాలురు బిలువగ
గడబిడచేయకను వేగ గంటకు ముందే
బడికేగియుండుము ఎప్పుడు
దడవ్వగ నను కోపగించు దప్పక కృ॥ ౧౧

క॥ కొడుకా బడికి వెళ్లకు నీ
వడుపుగ బోకున్న నిన్ను వచ్చియు బాలుర్
దడదడ నీడ్చుక పోదురు
వడి నేర్చిన విసువరయ్య వాటక కృ॥ ౧౨

కం॥ స్కూలుకుబొమ్మనిజెప్పగ
బేలతనంబుననుదిగులుభీతిజనింపఁ
చేలకుచెట్లకుబోయియు
మేలంచునుతిరుగకయ్య। మిక్కిలి॥ క్రీ। ౧౩

కం॥ బెల్లంపప్పులుదెమ్మని
నల్లరిచేయకనువేడ్కనందినవియునీ
తల్లియొసంగినవానిని
నల్లనదీసికొనిబడికి। నరుగుము॥ క్రీ। ౧౪

కం॥ పెరుగునుపాలునుదెమ్మని
పొరలుచునేడ్వంగతల్లిబోయఁగలేకఁ
జిరచురకోపముజేయుచు
నరిమురిగాగొట్టుతిట్టునరయక॥ క్రీ॥ ౧౫

కం॥ ప్రొద్దునలేచియుకొంటెల
యొద్దకుజనినాటలాడుచుండినవానిఁ
దిద్దకతిరిగితటంచును
మొద్దనికోపించితల్లిమోదును॥ క్రీ। ౧౬

కం॥ ఆకలిగాకనుయొంగిలి
నాకంగాబోకువారినాలుకబుంగ్లఁ

చీకిన పండ్లనుగుడిచిన
నీకుచునాఁగోగమంటుసేర్చునె॥ కృ॥ ౧౭

కం॥ తమ్ములనన్నలగూడియు
నెమ్మతిగ్రాగూడుగుడువనేరువుతో నీ
యమ్మనుతిప్పలుబెట్టిన
బొమ్మవికోపించితల్లిబొడుచును॥ కృ॥ ౧౮

కం॥ గిన్నెనొకించమునందున
తిన్నగదినిమూతిగడిగిదీపమువద్దన్
మన్నసంశోడనుగూర్చొని
బన్నగపారములుజదివిబంధమ॥ కృ॥ ౧౯

కం॥ ఏబువ్వైననుతినవలె
నాబువ్వయుకావలంచు హారమును జేయన్
ఏబువ్వదొరకకనుమరి
యాబువ్వేదొరకుటికు నరుగుము॥ కృ॥ ౨౦

కం॥ జొన్నవరిగన్నమైనను
అన్నలకునుబోయునట్టిఅంబలియైనన్
తిన్నగవారితోజుట్టియు
గ్రన్ననగనులేచిపొమ్ము ఘనముగ॥ కృ॥ ౨౧

కం॥ కొంచెముగొప్పనిఇంటను
కంచముచెంబులనుగొట్టి! గంతులువేయన్
కించిత్తుదెలిసిమేష్టరు
వంచననిను శేయునయ్యవచ్చియు॥ కృ॥

కం॥ తల్లియుదాచినవస్తువు
లెల్లనునాకిమ్మటంచునేడ్చుటమనవా
రెల్లనుజూచియునవ్వుదు
రల్లరిశేయంగనీకు! నబ్బుర॥ కృ॥

కం॥ సొమ్ములనందముగోరకు
కమ్మనికూరలనుగాయ! ఘనముగువంటల్
తెమ్మనియల్లరిశేయకు
నెమ్మతిగనుచదువుకొనుటనీతిర॥ కృ॥

కం॥ బానలనటికెలనీళ్ళతో
స్నానముచేసియును వేగ సౌందర్యము తో
బూనియుచేతనుపలకను
మానకబడికేగుమయ్య! మంచిది॥ కృ॥

కం॥ టోపియుబట్టలపొత్తము
మాపగవలదెపుడుశుభ్రమగురీతిగసే

[illegible]పించ[illegible] తెనుంచుము
గోపముతో బస్తుజనకు గోలరి ॥ కృ॥

౧౦॥ పేరిమను తలిదండ్రులు నిను
గోమున బడిబెట్టుబఁ ప। బోకను వీధిఁ
నీమము లేకను గాంపల
సోమరివై తిరుగదగదు। సొలసియు ॥ కృ॥

౧౧॥ చక్కగ మొక్కియు దిరిగిన
నిక్కముగా మన్న జేతు। నిన్నుం గారా
మిక్కిలి జాగ్రత గలిగియు
నక్కరతో జనువ వలయు। నరశియు ॥ కృ॥

౧౨॥ గోడల బాకుల వేళ్ళు
నాకుచు బెట్టకుము జేలులందుండి వేసఁ
నేడిమి చూపుచు నీకును
దోడనె దుఃఖంబు గొదవు। బాలగ ॥ కృ॥

౧౩॥ తొంగియు బావుల జూచిన
సంగడి కాండ్రాముటకును। సరగున బిలువఁ
భంగము చేసియు విద్యను
వొంగగ నీవుంటతగదు। ధూర్తుగ ॥ కృ॥

కం॥ మోడియుగారడివాండ్రను
నాడుచునుండంగ బాలులక్కడికిని రా
జూడగబోదమటంచన
గూడియుబోవంగ గాంచు కుజనుల॥కృ॥ 30

కం॥ బాజారునపండ్లనుగన
నాజామునవచ్చియుంటనందివగింజల్
దా జేకొని కొంటులు తో
బాజారునతిరుగనసకు బాగట॥కృ॥ 31

కం॥ నానలనెంతలలోపల
కానలవాగులకు జేబు ప్రగట్లకుజనగా
బూనకుకాళ్లొంటెనసిను
గానెనువారుంనురయ్యాగనుమిః॥కృ॥ 33

కం॥ కాకులగద్దలకుక్కల
ప్రాకటముగ రాలురువ్వ బాపమువచ్చున్
లోకమునందలి మృగముల
దాకరుణనుజూపవలయు దాల్మిని॥కృ॥ 34

కం॥ నాడగబోయియు బెద్దలు
గూడియుబోట్లాడురీతి గోలయు లేక

నాడలనుం జెడిబాలుర
తోడనుగలసియునునాడు । దోడ్తో కృష్ణా॥ ౩౫

క॥ తలవ్రల పండుగదినముల
గనకొలదిభుజించి యింట కదలకయుండే
తులువలసాంగత్యమునకు
వలవదువీధికినికేగు వచ్చునుకృష్ణా॥ ౩౬

క॥ తాతలుబిలువగ బోయియు
నీతులుచెప్పంగవినుము నెమ్మదిలో ప్ర
ఖ్యాతియువచ్చును నితరుల
చేతలజోలికినిబోకు చేటగుకృష్ణా॥ ౩౭

క॥ చదువకవ్రాలును జేసెడి
చదువాయదిబొండగూలుచదువేగాదా
చదివినయర్థముగనుగొను
చదువేచదువనగవచ్చు చదువుముకృష్ణా॥ ౩౮

క॥ చక్కగ చదువను నేరక
తక్కిడిబిక్కిడిగ చదువ తగదనిజనముల్
కుక్కను ఛీ యనురీతిగ
నెక్కడనినుజేరకుండ నెంతురుకృష్ణా॥ ౩౯

క౦॥ గొప్పగ బాడగ నేర్చిన
యప్పుడు సభవారునిన్ను యతివేగముగా
గప్పున లేచియురండని
యొప్పగ మర్యాద జేతురోడక కృష్ణా॥ ౨౮

క౦ పరులకు బాగుగవిద్యలు
సరిముర్గాప చ్చెదంచు నభిమానముతో
నరయుచు వదలక జదువుము
స్థిరముగనీకబ్బువిద్య చేటుగ కృష్ణా॥ ౨౧

క౦॥ కూటికి గురిజుంతంబును
వాటముగా సకలమానవర్గము లెల్లన్
నోటికి రాకుండిన మరి
తేటగ లెక్కలను చదువు తేలక కృష్ణా॥ ౨౨

క౦॥ నేర్చినవిద్యను మరువక
కూర్చుము నుక క్రొత్త విద్య కూర్మిన్ నేర్చున్
నేర్చెదమా కని రేపని
చర్చించుచుయున్న జెడును చయ్యన కృష్ణా॥ ౨౩

క౦॥ పరులపలకలనుజూచియు
బరువడి లెక్కలను వేయ బాగగునబరా

మఱిబుద్ధిహీనమై తుది
జరవచ్చినగతియునంతె సరియగుకృష్ణా ౨౨

కం॥ పంతులు చెప్పినసీతులు
సంతసమునబుద్ధినిడియు చయ్యనవానిన్
వింతగపాడుచు కలముతో
బంతులుబంతులుగ వ్రాయుబాగుర కృష్ణా॥ ౨౩

కం॥ చక్కగ కాపీబుక్కును
నిక్కముగారూళ్ళువేసి నీటుగ దస్తూ
రెక్కువగ వ్రాయకుండిన
మిక్కిలిలాభంబులేదు మీదను కృష్ణా॥ ౨౪

కం॥ స్కూలులలో చదివెడు వేళను
బాలురతోముచ్చటాడ బాగగునటరా
వాలాయంబుగ చదువుము
రా లేదనిసాకు చెప్పరాదుర కృష్ణా॥ ౨౫

కం॥ పద్దెము పాటలు చదివిన
దెద్దియు స్పష్టంబుగాను నింపుగ త్వరతో
ముద్దుగ జదువుము పెద్దల
యొద్దనునినుజూచిమెచ్చియుందురుకృష్ణా॥ ౨౬

కం॥ నీబలకపుస్తకంబును
నేబవలును బడినిమరువనీతియునగుచా
నేబాలుడైనజూచిన
నాబాలుడెవరూపుమాపుహాయిగకృష్ణా॥౯॥

కం॥ పంతులుబడిలేనప్పుడు
గంతులువేయుచునుగోల గావించినయా
చెంతలగనుగాని నీచే
యంతేయుబగులంగ గొట్టు నరయకకృష్ణా॥౧౦

కం॥ కోపపడిపంతులంచును
దాపునయొకచేనుచేరి దాగినవానిన్
పాపమనక తనతల్లియు
కోపముజూపుచును గొట్టు కుజనునికృష్ణా॥౧౧

కం॥ ఒంటులుకు రెండేళ్లకు
కొంటెలగూటలకు నడిగిగునగునబోవన్
తెంటాలువచ్చుమేష్టరు
కంటబడిననిలువబెట్టుగంటనుకృష్ణా॥ ౧౨

కం॥ బెల్లముపప్పునుపండ్లను
వల్లబడినవానినెల్లవాలాయముగా

గొల్లగ వెచ్చియుబడిలో
నల్లరి జేయుగనుగొట్టు నరయుకకృష్ణా॥ ౹౩

క౦॥ ఏదేశమైనజూడక
నా దేశపుభాష్యాపుజూడ నగుప మనందుఁ
బోధనయు గుబడిలో పల
మే నాగ మనగుచదువునబ్బుమిం చియుకృష్ణా ౹౪

క౦॥ గుంటూరుజిల్లమనదని
తంటా లేమియును లేక దలకానిమ్యాపుఁ
కంటకుజూచినవా ద్రులు
వెంట నెకనుపించు నెపుడు పిలుగకృష్ణా ౹౫

క౦॥ భాషనుచక్కగ నేర్పు ను
పోషణగల బడినిచ నావబూనగవలయుఁ
నీవతు శబ్దస్పష్టను
పోషణలేనట్టి బడికిబోకుముకృష్ణా॥౹౬

క౦॥ ఆపని ఈడని యాడని
పోడిమిలేనట్టిశబ్దపుంజముానుడి వే
జాడకుబోకుమి కెప్పుడు
జూడగమైన విద్యజూపుముకృష్ణా॥౹౭

కం॥ మాటలతప్పులు తెలియక
బూటకవేషములు వేసి బొంగుచుదిరిగే
చోటికిజనకుము భామలో
మేటియ నెడివారి నెతుకు మేలగుకృష్ణా॥౫౯

కం॥ అచ్చులుహల్లులు దెలియక
యిచ్చకవిద్యలును జెప్పహీనపుచోటన్
వచ్చినలాభము లేదిక
మెచ్చరు పెద్దలునునిన్ను మేలనికృష్ణా॥౫౯

కం॥ బొమ్మలజూచియుబడిలో
నెమ్మతిగనుపటము లేయ నిలుకడమీదన్
వమ్మైవచ్చును చిత్రపు
బొమ్మలడ్రాయింగుతుదకు బూటకకృష్ణా॥౬౦

కం॥ పటములవర్ణన జేసిన
తటుకునజంతువులగూర్చిదబ్బున తెలియున్
ఇటునటుతిరగక యొప్పుడు
పటిమయుగలపంతు లెదకి బారుముకృష్ణా॥౬౧

కం॥ డ్రాయింగునేర్చియుండిన
బాయక నేస్కూలునైన బంతులుపనియున్

నీయుశనితురువేగమె.
శ్రీయును కీర్తియు నగలుగుశీఘ్రము కృష్ణా॥ ౬౨
కం॥ లెక్కలపాఠము దెలియక
నెక్కడకున్బోవలాభ మొందను లేదా
నిక్కముగనంకగణితము
చక్కగ నేర్వంగవలయు సరసత కృష్ణా॥ ౬౩
కం॥ ఏపాఠమైన నేర్చిన
నాపాఠము సులభరీతి యగునట్లు తెలియన్
కాపాడు నన్న మొసగును
ఈపాడియు దప్పకుండ నెరుగుము కృష్ణా॥ ౬౪
కం॥ పంతులు కోపము జేసిన
దంతయు దనమేలె యనుచు యడకువతోన్
చెంతకు జనియాపాఠము
లంతము లెరుగంగవలయు నయముగ కృష్ణా॥ ౬౫
కం॥ ఇంటికి యిచ్చిన లెక్కలు
కొంటెలగూడక నయింటకు మరుగజనవన్
తంటా లేమియు లేకను
వెంటనె నీకబ్బునయ్య వింతగ కృష్ణా॥ ౬౬

క॥ కంపల కట్టెల తిరుగకు
నింపసపిం జెలనుదినకునిటునటుబోకన్
కొంపలగూల్చకునిన్నను
చెంపలువాయింతురయ్య చెడుగని కృష్ణా॥ ౬౭

క॥ గోడలపాకకు జారిన
తోడనె కీళ్ళదలిపోవు దుఃఖములబ్బున్
చేతెలనువ్వరుయువ్వరు
కూడరు స్నేహితులు నిన్ను కూళని కృష్ణా॥ ౬౮

క॥ పిట్టలగూడులు జెరుపకు
ముట్టినపాపంబువచ్చు మొనసియు నెపుడున్
కట్టెలకంపలగొడ్లను
కొట్టకు దేహంబు పగులు క్రూరము కృష్ణా॥ ౬౯

క॥ దొంగలగూడకుమెప్పును
సంగడికాండ్రనుచుబోయి సాహసవృత్తిన్
అంగడివెచ్చములాడియు
పొంగుచు కన్నములు వేయబోలదు కృష్ణా॥ ౭౦

క॥ బావలుమరుదలువచ్చిన
భావంబునభయముగలిగిపారకుమెటకున్

శివతిభక్తి నివారికి
శేవయు జేయఁగవలయు జెలఁగుచుఁ గృష్ణా॥ ౨౧

క॥ గోలీలాటకు మోచెము
గోలాటను నొప్పిపుట్టి తొలఁగఁ గజ్వరమున్
చాలఁగ వచ్చును నీవా
గోళికిఁబోఁ గూడదయ్య బాలుఁడ కృష్ణా ౨౨

క॥ బిల్లలయాటలు నాడకు
నల్లయు దప్పియును గల్గు వచ్చియుఁ దగులన్
పిల్లను నువ్వరు కొంచని
గిల్లరిబడి గ్రుడ్డివాఁడ వౌదువు కృష్ణా॥ ౨౩

క॥ వాచకపాఠము నెప్పుడు
యోచించియు చదువవలయు యోప్పఁగ సుమ్మీ
దోచి పరీక్షను నుడివిన
నీ చపుచదువంచురయ్య నెప్పుడు కృష్ణా॥ ౨౪

క॥ బాలుడు చదివెడు వేళలో
మేలగు శబ్దములును మంచి నొలకువతో డన్
పోలెనవారికి శ్రమ సల
పోలికఁ జూపించవలయు బాలుపుఁ గృష్ణా॥ ౨౫

కం॥ పోకిరిపిల్లలగూడుక
నాగులకునుబోదుమంచు నగియుతోటలన్
కాకుల పిట్టల గూడులు
పీకియు పండ్లన్నిగోయ బేలకృష్ణా॥ 22

కం॥ బడియందుపాఠ మొప్పడు
ను నవక కాలంబుగడిపి నెజ్జలయెనటన్
వడిచదివినట్లు చేసిన
కడకును చెడిపోయి గునగలుగును కృష్ణా॥ 23

కం॥ భయమేమిలేక పొగరున
నయమార్గముదప్పిధూర్తునడకలదిరుగన్
రయమున మోసమువచ్చును
క్రియకట్టమాతఋణంబు కీడగు కృష్ణా॥ 24

కం॥ బలిగుడుయాటకునందరు
వలనొప్పగ పట్టియాడ్వ వచ్చును బాధల్
నిలువక యింటికివచ్చియు
పలకనుపుస్తకముతీసి బరగుము కృష్ణా॥ 25

కం॥ ఉదయముబడికినిరాగనె
సదయుడు శ్రీరామమూర్తి చక్కగ బ్రోవన్

హృదయమునసమ్మిగొలువుము
పడపడిరక్షింమనిన్ను బాగుగకృష్ణా॥ ౮౦

॥ పల్లెల బాలకులెప్పుడు
నల్లరిచేయుదురు బడికియడకువతోఁడా
నొల్లగనచ్చియుజనుదురు
తల్లులమాటలనువినరు తగవుగకృష్ణా॥ ౮౧

॥ బాలకులుబడిలోబింకులు
చేతురుమూర్ఖంపుపనులు చెచ్చెరతోఁడా
పితలుచెప్పిన చెవికిన్
ప్రీతిగవినరెపుడు చెడుగుపిల్లలుకృష్ణా॥ ౮౨

౧॥ పెత్తనములుజేయుచుమారి
కత్తములాడుచునురాక నీటుగయుండే
తత్తులమాటలువినియుచు
చిత్తముచెడగొట్టుకొనుట చేటురకృష్ణా॥ ౮౩

౧॥ కాగితములుపుస్తకము నేర్చిన
వేగమె పడవలును జేయువిధమును దెలియున్
బాగుగపెట్టెలసంచులను
దూగియుచేయుటకునేర్పుధారగనుకృష్ణా॥ ౮౪

క॥ మట్టితో బొమ్మలు జేయుట
గట్టిగ పంచేంద్రియముల జ్ఞానము గలుగున్
తుట్టతుదకు వస్తువులను
మట్టితో జేయగ సులాంభవమానుర కృష్ణా! ౮౫

క॥ న్యాయము దప్పక మెప్పున
పాయము వచ్చినను రజ్జుపల్లకు మదిలో
కాయము స్థిరమని నమ్మకు
మేయెడ సత్కీర్తిఁ బెంచి దెప్పుము కృష్ణా! ౮౬

క॥ వ్రాయుట చదువుట గణితము
వ్రేయుట నీపాఠములను వేమరు కస్పురిన్
చేయుచునుండుము సతతము
బాయక బడియందు నీవు బాగుగ కృష్ణా! ౮౭

క॥ క్షేత్రపుకొలతలుగను నే
మాత్రము పొరబడగరాదు మది చెడకుండన్
సూత్రములు గనియు లెక్కల
ధాత్రిని వేయంగవలయు దాల్మిని కృష్ణా! ౮౮

క॥ కంపలసరి పొరంబని
యింపుగ జదువంగవలయు హెచ్చిన లెక్కన్

సింపిలు ప్రాకినులను సు
హింపుచు వేయంగవలయు హితపుగ కృష్ణా! ౧౯

కం॥ వినినవి కనినవియున్నయ
మనమున కల మానుడివి మఱువకయు దే
ఘన మార్గంబున వెదకుచు
ననుమానము నొందకుండ గనన్నియు కృష్ణా! ౨౦

కం॥ ఆటలనైనను సత్యము
నోటనుబలుకంగవలయు నొచ్చియునైనన్
బూటకపుమాటలెప్పుడు
నోటను వచియింపకయ్య యొనరగ కృష్ణా ౨౧

కం॥ భాషలలో పలనుత్తమ
భాషయు తెలుగనియు మనములు బలుకుచు మదిసం
తోషించి దేశభాషను
పోషించగవలనెపుడు బూనికగ కృష్ణా! ౨౨

కం॥ కులమును దేశము భాషచె
వెలయునుగద నితర దేశమేగిన మనలన్
బిలుతురు తెలంగులనియును
దలపగ మన భాష జదువు దాల్మిని కృష్ణా ౨౩॥

క॥ కాకాలగుణిత మొచ్చిన
చీకాకును లేక సంత జేకురు విద్యల్
లోకమునందనగానము
ప్రాకటముగ నాంధ్రమను భాషయె కృష్ణా! ౬౮

క॥ క్రాపింగు బెట్టి బీడీ
తాపకు గాల్చుచును గోచి చింగును కాలన్
నూపుచు మీదులు జూచెడు
కాపురుషుల గూడదగదు ఘనమాని కృష్ణా! ౬౯

క॥ సంతోషదినమున బాలుర
ప్రీతిత్రో మర్యాదగాను బిలువనివారున్
నాతుల మాటల నీచపు
చేతలచేఁ బిలువ నగదు చెలువుఁడ కృష్ణా! ౭౦

క॥ ఇంటికిజని తినువస్తు ప్ర
ప్రటబడగ దెచ్చి బడిలోగల చిల్లరకున్
కాటనె బెట్టుచు మెక్కుచు
తుంటరి వైనవాన్ని జెరుప జూడకు కృష్ణా! ౭౧

క॥ రాసులు నెలలును తిథులును
భూసను పల్లవులు క్రీడల్ భాషణంబున్

నాసిగ హైజని లెక్కలు
ఏసమయము జెప్పబడికి నేగుముకృష్ణా! ౯౮

కం॥ వారములు తారు గ్రహాముల
దూరంబులు గతులు బలము దొరకొనురాగల్
వారికి నైరమమిత్రము
వారసి దెల్పదగు చోటికి రుగుముకృష్ణా॥ ౯౯

కం॥ కోటలో చెట్ల నాటుట
వాటికి బలమైన యెరువు వచ్చె మనుజులున్
పూటకు బెరిగెడి కొలతలు
ధాటిగ వ్రాయుచుబడికి దరలుముకృష్ణా॥ ౧౦౦

కం॥ కవులు కబోలితు విక్రయ
మనుభూములపత్రములను వ్రాంశరినోట్లున్
నవివ్రాయు నేర్పు దెల్పెడు
కవిలెయు వ్రాయుంచుచోటికరుగుముకృష్ణా! ౧౦౧

కం॥ ఎక్కములురాకపోయిన
చక్కగనొక లెక్కయైన సరగున వేయన్
పక్కయుదొరకదు నెవరికి
నిక్కము ఎక్కాలపటిమ నెరుగుముకృష్ణా॥ ౧౦౨

క॥ అన్నము సాయిదలచుగను
పొన్నటికిఁ బఁకిన చ్చొ మొప్పుగ గాని
స్సన్నన జేతురు బిలుతురు
తిన్నగనవిబుధులు వ్రాయు తేటగఁ గృష్ణా! ౧౦౩

క॥ బడియుందు రోజు పంతులు
నడిపెడి పాఠములు వేడ్క నొకపొత్తములో
దడియక వ్రాయుచునుండిన
పెకునులంభఁబుగలకు ఘనుడవదిక్రిష్ణా! ౧౦౪

క॥ బాలురు చినాటలాడెను
పిలగుమిథము గను చిత్రమేసయుని ధగ్గ
బోలిచి పాఠము జెప్పెను
స్కూలుకుబోవలయు నెపుడు సొలయక కృష్ణా! ౧౦౫

క॥ భక్తి తో శతకము నుడివిన
ముక్తియు సత్యంబు ప్రేమ మొనసియు విద్యా
శక్తియు నాయువు భాషా
వ్యక్తియు సతతంబు గల్గు వారికి కృష్ణా! ౧౦౬

క॥ రవి బుధ చంద్ర బృహస్పతి
భువిసూనుడు రాహు కేతు బోలుపు గశనియుఁ